

Sygn. akt I CSK 177/16

POSTANOWIENIE

Dnia 1 grudnia 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bogumiła Ustjanicz

w sprawie z powództwa M. D.

przeciwko A. M.

o zachowek,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 1 grudnia 2016 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w W.

z dnia 8 października 2015 r., sygn. akt V Ca (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 października 2015 r. Sąd Okręgowy w W. oddalił apelację powódki od wyroku Sądu Rejonowego w W. z dnia 14 lipca 2014 r., którym zostało oddalone jej powództwo o zapłatę kwoty 56 816 zł tytułem zachowku, w związku ze śmiercią jej matki.

Powódka w skardze kasacyjnej powołała podstawę przewidzianą w art. 398 § 1 pkt 1 k.p.c., a we wniosku o przyjęcie tej skargi do rozpoznania wskazała przyczynę objętą art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. Potrzebę wykładni przepisów odniosła do treści art. 994 § 1 k.c., który w jej ocenie budzi poważne wątpliwości i wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, w odniesieniu do ustalenia, czy darowizna dokonana przez spadkodawczynię na rzecz wnuka podlega doliczeniu do spadku, nawet jeżeli zdziałana był po upływie 10 lat od otwarcia spadku.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpoznanie skargi kasacyjnej, będącej kwalifikowanym, nadzwyczajnym środkiem odwoławczym musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości, związanymi z ochroną interesu powszechnego. Indywidualny interes skarżącego podlega uwzględnieniu, o ile jest zgodny z interesem powszechnym. Skarga nie stanowi środka zmierzającego do kwestionowania niesatysfakcjonującego skarżącego orzeczenia sądu drugiej instancji. Stwierdzenie, czy zachodzą szczególne względy, przemawiające za rozpoznaniem skargi kasacyjnej w konkretnej sprawie, dokonywane jest przez badanie, czy skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał na istnienie chociaż jednej z przyczyn wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Powołanie przez skarżącą jako przyczyny wniosku potrzeby wykładni konkretnego przepisu prawa budzącego wątpliwości lub wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów wymagało wskazania, że doszło do rozbieżności w orzecznictwie sądów lub wyłoniły się istotne wątpliwości przy jego interpretacji. W tym celu należało wskazać nie tylko przepis prawa, których wykładnia budzi poważne wątpliwości lub wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, lecz także

szczegółowo opisać na czym polegają wątpliwości interpretacyjne, określić, że mają poważny charakter lub przedstawić orzeczenia sądów, w których dokonano różnej wykładni przepisów, a także, że dokonanie wykładni przez Sąd Najwyższy jest niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2008 r., I CSK 11/08; z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, niepubl.). Wiąże się to z taką sytuacją, gdy w odniesieniu do konkretnego przepisu prawa nie ma jednolitej lub utrwalonej linii orzeczniczej albo ta przyjęta wymaga zmiany, z uwagi na nietrafność lub kontrowersje. Dla wykazania rozbieżności powinny być przytoczone konkretne, rozbieżne orzeczenia wydane w identycznych lub zbliżonych stanach faktycznych. Chodzi przy tym wyłącznie o poważne wątpliwości interpretacyjne, wykraczające poza poziom zwykłych wątpliwości prawnych, które towarzyszą niemal każdemu procesowi decyzyjnemu. Tej miary wątpliwości prawnych skarżący nie wykazał. W doktrynie i w orzecznictwie przeważa pogląd, że wyłączenie doliczania darowizn, o jakich mowa w art. 994 § 1 k.c. jest oceniane według chwili otwarcia spadku. Podkreślenia wymaga, że przepis ten ściśle określa krąg obdarowanych, jako niebędących spadkobiercami albo uprawnionymi do zachowku. Nie dopuszcza zatem szerszej interpretacji. Analiza uzasadnienia wniosku wskazuje na dążenie do uzyskania odpowiedzi dotyczącej prawidłowości zaskarżonego orzeczenia. Wątpliwości skarżącej wiążą się z problemami zastosowania tego przepisu w okolicznościach sprawy, co nie jest objęte problemem o charakterze interpretacyjnym, wobec osadzenia powołanej przyczyny w realiach rozpoznawanej sprawy. Przedstawione argumenty nie wypełniają przesłanek wymaganych w odniesieniu do tej przyczyny.

W postępowaniu przed Sądem drugiej instancji nie miała miejsca nieważność postępowania, która Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę z urzędu w granicach zaskarżenia.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

jw